

[Carl Petersen.]

være en af de lempeligste former, hvorunder man kan gøre dette, fordi det var en frivillig foranstaltning.

I juni måned i år forfalder dette lån til udbetaling, og dermed rejser sig selvfølgelig det spørgsmål, om den økonomiske situation nu er af en sådan karakter, at det vil være forsvarligt at øge befolkningens købekraft med de ca. 100 mill. kr., det drejer sig om. Den højtærede finansminister har ikke anset dette for forsvarligt, og jeg er enig med ministeren i hans standpunkt, for selv om der i den senere tid har været en mærkbar tendens til stabilisering af landets økonomiske tilstand, er alle vel enige om, at det endnu er alt for tidligt at slække på de foranstaltninger, der har været medvirkende til opnåelse af denne stabilitet.

Jeg tror også, den højtærede minister har ret, når han i sin fremsættelsestale anfører, at disse obligationer med deres halvårlige præmieudtrækning er gået ind i befolkningens bevidsthed som noget bestandigt, og at der derfor ikke hos befolkningen vil være noget ønske om, at denne form for opsparing skal ophøre. Der må imidlertid ved en forlængelse af loven i den foreslåede form selvfølgelig åbnes adgang for dem, der ikke ønsker at fortsætte, til at få deres obligationer indløst som foreskrevet i loven af 1948. Dette er da også sket ved lovforslagets bestemmelse i § 3. Lige så selvfølgelig er bestemmelsen i § 4, hvori det hedder, at de obligationer, der inden den 20. juni 1968 måtte blive indløst, bemyndiges finansministeren til at afhænde til dagskurs for stadig at kunne have den samme obligationsmasse, som der regnes med, nemlig 100 mill. kr.

Mit parti finder det rigtigt, at de 100 mill. kr., der er tale om, fortsat bindes for en 10 års periode, og at det som foreslået gøres ved at forlænge gyldighedstiden for de eksisterende obligationer.

Jeg anbefaler lovforslaget til hurtig behandling.

Damsgaard: Da loven om et statspræmieobligationslån blev vedtaget i rigsdagen i 1948, var der tale om en nydannelse, idet det, så vidt jeg da ved, var første gang, den danske stat gennemførte en låneoperation under disse former, et præmie-

lotteri, som det jo i virkeligheden er, hvor hver obligation er en lodseddel, og hvor udtrækningschancerne fordeler renten. Medens rentebeløbet i 1948 vel må siges at have været ret højt, gælder dette imidlertid ikke i dag. Ved at imødekomme den højtærede ministers ønske om en forlængelse af præmieobligationslånet giver man — det er vi i hvert fald helt klar over — staten et billigt lån. Med en halvårlig udlodning af 13/4 mill. kr. vil det sige, at det beløb, der svarer til rentebeløbet, bliver 3 1/2 mill. kr., og med det fulde lånebeløb på 100 mill. kr. vil det sige, at staten får et 10-årigt lån til 3 1/2 pct. p. a., hvad der vist i dag — måske i modsætning til 1948 — må siges at være et meget billigt lån. Dertil kommer, at staten som afgift tager 15 pct. af de 3 1/2 mill. kr. årlig, der udloddes.

Mere specielle spørgsmål skal jeg ikke komme ind på. Der kunne måske være grund til at henvise lovforslaget til en kortvarig drøftelse i et udvalg, og jeg mener, at det bør være i finansudvalget; det var det for 10 år siden, da det oprindelige lovforslag blev behandlet.

Man kan jo nok have visse betænkeligheder, og man kan knytte disse betænkeligheder sammen med andre lånetransaktioner, som regeringen har foretaget, bl. a. tvangslånet, og man kunne i den forbindelse drøfte, om det er nødvendigt at indkræve den tilbageværende del af det såkaldte tvangslån, ligesom man kunne drøfte denne regerings meget store pengeforbrug.

Jeg skal ikke, som man gjorde ved behandlingen af lovforslaget i 1948, tale om, at staten havde forladt dydens vej — det var nu afdøde folketingsmand Himmelstrup, der sagde sådan — ved at gå fra rentebetaling til at lokke publikum med lotterichancer. Det skal jeg slet ikke gøre. Staten har jo senere — og særlig i den seneste tid under den nuværende regering — gjort sådanne skridt til siden, om jeg må sige det sådan, fra det traditionelle på statslånsområdet, at et forslag som dette ikke mere virker chokerende. Det erfaringsmateriale, vi har fra de forløbne 10 år, er, så vidt jeg skønner, af en sådan art, at vi godt kan være med til at forlænge det 100 mill. kr.s statspræmieobligationslån for en ny 10-årig periode. Hvis man går imod lovforslaget, er det jo ikke sådan,